

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

A kézdivásárhelyi városi és vidéki vadász-egyesület hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.
Előfizetési árak: egész évre 5 ft, félévre 2 ft 50 kr, negyedévre 1 ft 20 kr. - Egyen száma 5 kr. Községek, tanítók, iparosok, és egyesületek melyeknek tagjai egyenként előfizetnek 4 ft-ért kap-
nak a lapot.

Felelős szerkesztő: Dobay János.
Kiadó-tulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

A lap szellemi részét illető közlemények, szerkesztőséghez (Dobay János Kézdi-Vásárhelyi) intézendők.
Kiadó hivatal: K. Vásárhelytől az Ifj. Jancsó Mózes könyvnyom-
dájában, hová hirdetőmentések s előfizetési pénzek küldendő.

Politikai helyzet.

A tisztelt olvasó közönség már megszokta, hogy az első rendű izgalmakat a törvényhozó testületből kapja. Az országgyűlési ellenzék bőven liferálta a parlamenti botrányokat a jó vidéki publikumnak, mely igazi lelki és testi gyönyörűséggel konsumálta el a kormány-irtó skandalumokat s ezekhez képest alakította meg az ő politikai meggyőződését, mely azután a „malom-alatt” bővebben és nagy szakértelemmel megvitattatván, alapját és magját képezte a vidéki pártok alakulásánál. A mult esztendő kiválóan termékeny vala a parlamenti botrányokban s az ellenzéki lapok élénk szavú kommentárok kíséretében siettek minden nagyobb és kisebb szabású kirohanásról a nyájas olvasókat értesíteni. És most, mióta az isteni béke aegise alatt a millenáris új év beköszöntött, a politikai izgalmakért epedő nyájas olvasók nagy szomorúságára, a nagyobb rendű hecezek kimaradtak. Most már a kedélyek a kitörőben levő béke nyomása alatt állanak s ha Ugron Gábor s még egy néhány javithatatlan politikai fene gyerek kisebb kaliberű kifakadásai nem lennének, bizony isten azt kellene hinnünk, hogy a mi képviselőink belefáradtak a folytonosszóharcba és egész komolyan kezdik venni, hogy

a személyeskedéseken kívül lehet egy parlamenti ellenzéknek valami magasabb hivatala is.

Mióta Apponyi gróf híres békés ezikét megírta, a politikai légkör csupa találgatásokkal van tele. Lesz-e fuzió vagy nem lesz? Ez most a kérdések kérdése. Erről beszélnek hetek óta az unalomig a vezérezikkek, ezt tárgyalják a politikusok s a fuzió ma-holnap olyan lesz, mint ama híres meteor, melyről sokan sokat tudnak, mindenki valamit, senki sem eleget. Egyébiránt Apponyi gróf már benyújtotta ama epedve várt indítványt a választások felett való biráskodásról, mely nem sokára az országgyűlés elébe kerül tárgyalás végett. A jövő nagy titka, hogy vajjon az a 12 pontban összefoglalt indítvány a valószínű isteni béke magja leendő-e, avagy csak csupán arra fog szolgálni, hogy az újságoknak egy ideig táplálékot nyújtson? Mi mindig a jobbat szeretjük remélni. Aztán meg a példaszó is azt mondja, hogy a sovány béke is jobb a kövér háborúnál.

O.

A hét története.

E héten, miután névszerinti szavazással a ház megkorrigálta a bizottsági választásokat, honatyáink folytatták a belügyi tárcza költségvetése fölötti vitát, melyben a vezérmotivum ismét az Isten békeje volt.

Péchy Tamás, a párton kívüliek elnöke, támaszkodott a belügyminiszterium tervszerű közigazgatási politikájában s nem fogadta el a költségvetést; elegendően melegen szólott gr. Apponyi békekeziójáról, melyet az újabb politikai történet jelentős eseményének tart.

A budapesti pénzügyi- és gazdasági bizottság ülésében Lampel Hugó főszámvivő nem rég egy ideát pendített meg, melyről annak idejében a lapok meglehetősen tragikus hangon emlékeztek meg. Az ideát újabban ismét nagyon hangoztatják, mely pedig nem egyéb, mint az, hogy a sorvadásban szenvedő városi pénztárak ingatag hangulatának helyreállítása végett meg kell adóztani a főváros jókedvű lakosságát, azt a tekintélyes embertömeget, mely az adóprés daczára elég könnyelműen színházba jár, mulat a cirkuszban, az orfeumokban, elnéz a bálkora, sőt a humanizmus czögére alatt jótékony czélokra is mulat.

Tervszerint, a mulatozás árának négy százaléka akarja lefoglalni a főváros a maga javára.

Ertesüléseink szerint, városunk képviselő testülete is hasonló mértékben akarja megadóztatni a bálbizottságok azon tagjait, kik 4-5-ös tagu deputációban hordják szét a meghívókat s a keserves megtiszteltetés mellett poton áron kínálják a felülfizetési ívet, valamint a belépti jegyet a jótékony rovására. Jó lenne, ha megadóztatná az éjjeli mulatózókat is, kik nem ritkán rettenetes disszonáns hangzó kurjongatásokkal kedveskednek a nyugodtan alvó publikumnak! Így talán amazoktól nappal, ezektől meg éjjel nyugodhatnánk esendőbbben?

XIII-ik Leó pápa elhatározta, hogy a magyar nemzet ezredéves ünnepe alkalmából eneziklikát fog közrebocsátani, mely megemlékezik arról a világtörténeti missióról, melyet Magyarország, mint a kereszténység védő bástyája, ezer éven át betöltött.

TÁRCZA.

Nemzeti nyelvünk és irodalmunk fejlődése a mult század végétől Kisfaludy Sándor koráig.

A kereskedő ifjak estélyén felolvasta: Csomortáni, jan. 11-én.

(Folyt. és vége).

II.

Az új század azonban, melynek elején a nagy-szerű események s a nyomasztó hazai állapotok a politikai ellenzékét erélyesebb visszahatásra ébresztették, az irodalomba is megint több elevenséget hozott.

Kezdték belátni annak szükségességét, hogy a magyarnak egy kifejtett szellemi életre és virágzó irodalomra kell törekednie, nemcsak a szellemi s erkölcsi nemesülés szempontjából, hanem azért is, hogy egyrészt az előrehaladottabb nemzetek sorába főlküzdhesse magát, másrészt pedig azért, hogy az őt környező többé-kevésbé ellenséges törekvésű, őt elnyelni akaró, sokféle nemzetiségű népek között létét föntarthassa.

Hogy a prózai s tudományos irodalmunknak csak azon ágait említsük, melyeknek a közéletre mindenha nagy a hatása: a történelemben a század elején feltűntek a Budai testvérek, Ferencz és Ezsaiás, Virág Benedek „A Magyar Századok.” Horváth István a történelmi kútfők, oklevelek, is-

mertetésével a magyar nemzet erkölcsi történetének megírására az alapot adta.

A bölcsélet művelői: Sárvári Pál, Fejér György és Endrődy János kegyes-rendi pap és még többen mások. Tekintettel arra, hogy e korban a tudományos művek még jobbra idegen nyelven irattak, a magyar nyelvű tudománynak óramutatóiként tekintendők még azon nyelvészeti, széptani s nevelési értekezések, melyeknek művelésében Kőlcsey, Döbrentei, Fáy András, Szilasi János, Simay, Helmecey és Guzmich Izidor tűntek ki leginkább. A tudomány és közhasznú ismeretek terjesztésében nagyon hasznosak voltak: az „Erdélyi Múzeum” és „Tudományos Gyűjtemény” című havi-iratok. Kulesár István lapjában egy felállítandó magyar tudós társaság mellett izgatott, mely nemsokára meg is termette gyümölcsét. A nemes hazafias lelkű Marczibányi István 1810-ben végrendeletében egy jutalmazó intézetet alapított, mely a nemzeti nyelv művelésére évenként pályakérdéseket tűzne ki s azon kívül az év folyamán megjelenő elméműveknek is díjat osztana. Ily módon az anyagi jutalomhoz a közkitüntetés eszméje is hozzá kapcsolódott, mivel a díjak az intézetet kezelő pestvármegyei hatóság által, ünnepélyességgel valának kiosztandók. 1817-ben a díjosztásban, Pethe és Virág Benedek munkái koszorúztattak meg.

A nyelv művelését célzó pályázati kérdésekre a jutalmat gr. Teleki József nyerte el, kinek a főherczeg nádor, a korona-örökös jelenlétében nyújtotta át a pályabért. Ezen intézet azóta a Vitéz-féle

alapítvánnyal s a Teleky-féle díjjal gyarapodván, a nyelvre vonatkozókon kívül a tudományok máságiban is tűzött ki pályakérdéseket.

Mig ekként a gyarapodó prózai irodalom mind szélesebb körökben kezdte terjedni, nevelte a nemzet tudományosságát, tisztázta fogalmait, tágitotta eszmekörét; addig a költészet számos kitűnő örök által műveltetve, még nagyobb mérvben szitogatá a nemzeti szellemet, ébresztgetésszilárdítá a nagy tömegben a nemzetiség érzelmét. Nemesak a prózai, hanem a költészeti irodalomra is új korszak nyílt meg.

E korszak megnyitója Kisfaludy Sándor, első nemzeti költőnk, ki dalai és regéivel a közönségre példátlan hatást gyakorolt. Regéi a magyar előidőkből: Csobáncz, Tatika, Somlyó, utóbb „Dobzi Mihály es hitvese”, „A szent Mihály hegyi remete”, „A megboszult hitszegő és Gyula szerelme”. Hogy azon példátlan hatásról, melyet ezen regék és dalok a nemzet keblében előidéztek, számot adhassak, el kell mondanom azok forrását, melyet a költő, „Hattyudalában” önmaga ekként énekel meg:

... Fájtt lelkemnek folyvást látnom,
A magyar mint tündöz.
Nyelvével és ruhájával:
S a német mint fejledez.

Fájtt hallanom, magyarokban
Magyar hang mint némult el.
S magyar is, ha szólították,
Dívat, németül felel...

Lukácsinak, a híres lazfalusi pópának, kit elvtársai mártírrá avattak, de idáig még a Ferencz József rend lovagkeresztjét nem szerezték meg számára, megtörtént a Pálföldulása.

Ismeretes dolog, hogy Ratiu, Coroiu és Lukácsiu eddigelé a legteljesebb harmoniában éltek. Ők voltak az oláh nemzetiségi politika titokzatos hármassága. És egyszerre — ki hitte volna — a bukaresti kirándulásból visszatért Lukácsiu a nagy-szebeni titkos konventikulumon Ratiu ellen pártot ütve, a Brote-Albini párthoz szegődött. A kis hamis!

Az izraelita községi kerületi elnökök küldöttsége a napokban tisztelgett Wlassics vallás- és közoktatásügyi miniszternél, majd Zsilinszky államtitkárnál és Bánffy miniszterelnöknél. A küldöttség tisztelgésének célja az volt, hogy az ő hó 6-án tartott gyűlés határozatának megfelelően átnyújtsa a zsidók autonómiájának megalkotását sürgető memorandumot. Wlassics válaszában a kormány jóakarát ígérte, de a millenium évét a kongresszusra nem tartja alkalmasnak. Különben a zsidó közalap létesítéséért legmélyebb elismerését fejezte ki.

Hallottunk és olvastunk már eleget hazafiatlan és panszlavizmussal vádolt tőtokról, de a mi közelebből Rozslozsnik községben megesezt, az már csuda számba megy.

Ennek a falunak lakossága majdnem kizárólag tói. atyafi s falujoknak magyar nevet akarnak adni. Ezért egy nagy deputációval megkérték Hámos László főispánt, hogy engedje meg nekik, hogy nevéről falujokat Hámosfalvának nevezhessék el. A főispán szívesen adta beleegyezését, sőt a tót zatyafikat meg is vendégelte, kik elragadtatásukban rettenetesen éltették a magyar hazát. Aztán ne legyen földingás.

Beöthy Zsigmond, főrendiházi tag, a kir. ítélőtábla nyugalmazott tanácselnöke, e héten 79 éves korában Komáromban meghalt. Az elhunyt 1888-ban ment nyugalmába s ugyanakkor nevezte ki ő Felsege a főrendiház tagjává. Az elhunytban irodalmunk egyik lelkes ápolóját veszít el.

Iparfejlesztő bizottsági ülés.

Potsa József főispán elnök az új évben tartott első ülés alkalmából a bizottság tagjait üdvözlve az elmaradtak igazolásait bejelenti.

Dr. Székely György titkár az utóbbi ülés jegyzőkönyvét felolvassa: a jegyzőkönyv hitelesített.

Elnök tudatja, hogy a vármegye részéről törőnt bejelentéseket a millenárius kiállítási bizottság köszönettel vette s elismerő iratot küldött elnöknek. A jelentékeny munkában fáradzó ifj. Nagy Elek, ipartestületi elnök iránt az ülés elismerését nyilván-

ította. Ha a bejelentők eleget tesznek ígértüknek, a vármegye méltóan lesz képviselve a kiállításon.

Az 1892., 1893. és 1894. évi működésről szerkesztett terjedelmes jelentést a bizottság tetszéssel fogadta s Felszeghi Ferencz kir. iparfelügyelő ennek kapcsán javaslatot tett az iránt, hogy az egyes működési keretekben elért eredmények is részletezessenek, illetve azon okok és körülmények, melyek elősegítőleg, vagy báráltatólag folytak be az akciókra. A munkálattól a titkárnak köszönetet mondott a bizottság.

Jócs Imre biz. tag a bizottság működésének keretében nagyobb mértékben öljája belevonni az ipari oktatást és különösen az ipari rajzoktatás fejlesztésére óhajt súlyt fektetni.

A tárgyalás módszerére nézve dr. Bodor Tivadar csatlakozik az iparfelügyelő javaslatához s a félben maradt fontosabb akciókat felhajtani kívánja.

A bizottság határozatilag kimondotta, miszerint megkeresi a vármegye alispánját, hogy a kívándorlás megszüntetése érdekében a községek évi kimutatás vezetésére köteleztessenek, melyben a távozó és visszatérő egyének; férfi, nő és gyermek pontosan mennyiségileg nyilvántartassanak.

A dohánytermesztés érdekében, a már kérelmezett dohánygyár felállítására iránt újabb felterjesztés intézését határozta el az ülés, kapcsolatosan helyi természetével, azon községek területén, hol már korábban meg volt honosítva a dohánytermesztés.

Felterjesztés tételét határozta el a bizottság az iránt, hogy a vármegyében levő asztalosok számára K.-Vásárhelyen első sorban szárító készülékeknek szövetkezés útján való létesítésére kamat nélküli kölcsön engedélyeztetessék.

A Slőjd-oktatásnak a Székelyföldön az iskolákban nagyobb mértékben való behozatala és fejlesztése iránt a miniszterhez felterjesztés tétel.

A nagyobb kelendőségű izléses iparcikknek megismertetésére vándortanítók alkalmazását javasolta a bizottság, mi által az ipari szakképzés fejleszthető lenne.

A textil ipar fejlesztésére, az ezen iparággal foglalkozók részére költségesebb felszerelések, gépek adományozására lépések tételtek. A székely szövőgyár részére az alaptőkének megfelelő 4% segélyt kér a bizottság.

Székely ifjaknak ipari kiképeztetésére nagyobb mérvű segélyt kér a minisztertől s ez iránt a vármegye közönségét is megkeresi.

A háziipar bazar utasítandó, hogy a székelyföldi tárgyakat nagyobb előnyben részesítse.

Sequens József sepsi-szentgyörgyi posztógyáros kérését kamat nélküli nagyobb kölcsön (5,000) megnyerése iránt, miután a kellő biztosíték megvan, a bizottság ajánlattal terjeszti fel a miniszterhez.

A tárgysorozat letárgyalása után elnök-főispán az ülést bezárta.

A költő remekül oldá meg a feladatot, s hogy teljesen elérte a kitűzött magas célt, kitűnt abból, miszerint dalai és regái — melyekben „a jellemek, érzelmek, az uralkodó indokok, őseinknek egész házi s népi élete kifejezés oly igen hálás s maga a nyelv is oly jellemző és összeolvadó a magyarság lényegével” — mindjárt megjelenésük után, a nemzet kedvenc olvasmányává lettek.

Felolvásomra szánt irodalmi áttekintésem szűk keretében a legjobb akarat mellett sem vagyok képes nemzeti nyelvünk és irodalmunk fokenkénti fejlődését és azok többi fejlesztőit, művelőit önöknek a keretben tüzetesen bemutatni. Hanem lebegjen lelki szemünk előtt ama tudat, hogy azok, kik édes nyelvünk művelői, fejlesztői voltak, nemcsak részvétlenség, hanem szegénységgel és nélkülözésekkel küzdöttek; szív-vérökkel mentették meg enyészetnek indult nemzetiségünket s emelték hazai nyelvünket a művelődés mai fokára, ne feledjük, hogy szép ugyan idegen nyelveket tanulni, de a hazait tudni mindenekelőtt első és legszentebb kötelességünk!

Levelezés.

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Ma, midőn naponként minden igaz magyar hazafi örömmel olvashatja, hallhatja a Magyarországon minden részéről érkező tudósításokat arról, hogy mindenhol mennyire lelkesülnek Magyarország ezredéves fennállásának ünnepéje iránt s mennyire igyekeznek ezen ritka nemzeti ünnepélyt különböző helyeken különböző emlékekkel örökíteni meg. Közli Szentlélek községben is Pál Péter községi jegyző és főtiszt. Markas Antal blébános kezdeményezésük s odaadó közremunkálásuk folytán a magyar nemzet ezredéves fennállásának ünnepéje emlékére olvasókör alakított.

Az olvasókör alapszabályai a nagyméltósága m. kir. belügyminiszter urhoz már fel is terjesztettek megerősítés végett s az ideiglenes tisztikar a következőleg választotta meg. Elnök: főtiszt. Markas A. Titkár: Pál Péter. Póztárnok: Orbay Miklós. Könyvtárnok: Győrbíró Ignác. Ellenőr: Pál Imre s azonkívül a választmány és 2 póttagból.

Az olvasókör iránt hogy mennyire élénk lelkesedés van, mutatja az, hogy eddig 40 rendes tag iratkozott be, s azonkívül 12 alapító tag tett alapot 5—5 forint.

Az alapító tagok névsora örök emlékül megőriztetni határozatván, minden községi szülött s magasabb elhivatásban távol levő egyén, s egyáltalán a község nemesebb ügyei iránt érdeklődő egyének az elnök és titkár aláírásával megkerestették az alapítótagek sorába leendő belépés iránt, s így remélhető, hogy az alapító tagok száma 20—25-re felpaparnodni fog s hisszük, miszerint nekünk is lesz egy szép milleniumi emlékün!

Sok ezredévet a magyaroknak!

Székely.

Az új zóna.

Hetedfél esztendővel ezelőtt, 1889. évi augusztus 1-én lépett életbe Baross Gábor alkotása: az új vasúti személydijszabás, az úgynevezett zónarendszer. Örömmel fogadta a korszakos újítást az egész ország, foglalkozott vele az egész külföld, sőt többé-kévesbbé módosított formában kísérletet is tettek vele. Mindenki meg volt győződve az új rendszer óriási gazdasági előnyeiről és csak is a pénzügyi eredmény iránt tápláltak aggodalmakat, a melyeknek különben maga a zóna megalkotója is kifejezést adott. A zónadijszabás, tudjuk, fényesen bevált, habár mint minden újításnak, ennek is meg voltak a maga hiányai és gyöngöl. Ezeknek pótlására és javítására vállalkozott a mostani kereskedelmi miniszter.

A zóna megalkotásánál több igen fontos szempont vezette Baross Gábort. Mindenekelőtt világos volt az, hogy a régi drága dijszabás mellett csaknem egészen üresen járó kocsik be fognak népesedni, ha jóval kevesebbet kell fizetni és így az eddig üresen járt kocsik még is fognak legalább valamit jövedelmezni. A rendszer azon az egyszerű kereskedelmi elven épült föl, hogy nem az egyestől vett nagyobb nyereség, hanem kisebb nyereség mellett a nagy forgalom adja meg a jövedelmet. E fő motívum mellett különösen politikai és közgazdasági okok voltak azok, melyek Baross Gábort az új rendszer megtartására indították. Közlekedés hozni egymáshoz az embereket, megkönnyíteni a közlekedést a nemzetiségek között, lehetővé tenni, hogy a gazda, iparos és kereskedő könnyebben juthasson egymáshoz, hogy személyesen végezhesse azt jól, a mit eddig csak levélben tehetett, hogy — és ez egy főmomentum, — a munkásnak mód nyujtassék arra, hogy keresethez jusszon másfelé, ha otthon nem talál, szóval az egész nemzet társadalmi és gazdasági mobilizálása oly ragyogó cél volt, mely megértte az érette hozott áldozatot.

Soha meg sem álmódott tömegek járnak azóta folyton a vasuton és éppen az a körülmény, hogy a zóna sokkal jobban bevált, mint alkotója remélte, okozta a rendszer hibáját is. Az elv, hogy a nagy forgalom adja a jövedelmet, helyes, mint azt többi között a levélportó is fényesen igazolta, de forgalmi eszközöknél nem lehet oly egyszerűen, oly ridegen alkalmazni. A tévedés abban volt, hogy nem számítottak arra, hogy a forgalom óriási emelkedése

Fájt látnom, mely igen könnyen
Lőn némettől sok magyar
S magyar lenni mint szűnt meg már
Az elfajult felsőbb kar...
De még inkább fájt, látnom azt
Nemzetem nőnemében...

Sehebbem korcsulanak,
Mint a nemzet fia,
Nemzetiség tagadásban,
Nyelv s öszszokás hagyásban.
Annyira, hogy büszkélkedtek
Magyarul nem tudásban...

Nem volt magyar haza s nemzet
Már a nő agyvelőben;
Nem magyar szív a kebelben;
Nem magyar tej emlőben;
Hogy anyából gyermekekbe
Magyar ösvér ömlene,
És az anya ajkairól,
Magyar hangzat fejlene.

Vágy gyuladt kebelemben.
A nemzethez szólan,
És megrázni, ébredjen fel
Sorsot jobbat váltani...
Meggyőződve levén arról:
Ha erről nem tehetünk,
Sem magyarok, sem szabadok,
Sokáig nem lehetünk... stb.)

mellett a sinek, a lokomotivok, a waggonok kopnak, hasznavehetetlenekké lesznek, hogy a nagyobb forgalom nagyobb beruházásokat tesz szükségessé. Baross talán maga sem remélte ezt a roppant fejlődést, hanem egyszerűen azt hitte, hogy az eddig úresen járt waggonok meg fognak telni.

(Vége köv.)

Ujdonságok.

— **Időjárásunk.** Napok óta dermesztő hidegek uralkodnak s ha egy-egy napon az ég elborul s a hideg valamit enged erejéből, másnap már tisztul s a hőmérő súlyed. E héten már 20 R° hidegünk is volt, mi még nálunk is megjárja. A mi időjárásunk, ki amúgy isten igazában elvetette a súlyt, midőn a hó 2-ik felére enyhe időt jósolt, azaz menti magát, hogy az időjárás való „trueezul”, mert a hó 2-ik felének 2 első napja csakugyan enyhe volt s az időjárásnak szándéka is volt enyhe jellegét tovább is megtartani, de midőn értesült, hogy ott kitalálták, bosszúból változott hideggé. Mi szívesen elhisszük a mi jósunk mentességét, de kijelentjük, hogy többé semmiféle koeza meteorológus jövővételeinek helyet nem adunk.

— **A házi urak.** A társadalom eme boldog osztályának neve elébe gyakran és szívesen oda biggyeszítjük a szívtelen jelzőt, mert bizony ugy a fővárosban mint vidéken nagyon megérdemlik. Ez az egyébiránt tisztelőre méltó osztály olyan, mint a tőzsde, minden legkisebb eseményt megérez s az árakat azokhoz szabja, csak hogy míg a tőzsdén a „haussse” és „baissse” váltakoznak, a házi uraknál csak áremelkedés van. A közdivásárhelyi házi urak is megesszentették, hogy a város a jövő évben egy díjosztályal előbb rúkkol s a tisztviselők magasabb házibérilletéket kapnak s ezért nyomban megindult a házibérek feleségázása. Hirtelen, mint egy paranesszóra, 50-től 100 száza lékig emelték a béreket, úgy hogy a gyalogszeres publikum kétségbe van esve a jövő felett. Az eddigi eredményeket tekintve, mi azt tartjuk, hogy az állami tisztviselők sokkal rosszabbul jönnek ki a díjosztály emelésével, mert a lakbérek sokkal magasabbra szöktek fel, mint a mennyivel egyes tisztviselők több illetményt kapnak. Tehát ezen avansziroznak is a Hauszherrek szedik le a felét. S ha véletlenül megtörténne, hogy a város megmarad az eddigi díjosztályban, akkor lenne még kellemes állapota a tisztelt házatlan publikumnak!

— **Meghívó.** A sepsi-szentgyörgyi ev. ref. Székely Mikó-kollegium 1896. febr. 1-én, a táptintézet és a zene-alap javára a városház dísztermében hangversenyyel összekötött táncévigalmat rendez.

— **Gazdasági tudósító.** A földművelési miniszter Deák Domokos kovásznai birtokost orbai járásra nézve az állandó gazdasági tudósítói tiszttel bizta meg.

— **Letépett zászló.** A sepsiszentgyörgyi-esikszeredai vasút építésénél működő mérnökök egy bált szándékoztak rendezni febr. 15-én s ezt többek között egy vörös-fehér színű zászlóval is hirdették, mely a városban és Bazár között kifeszített sodronykötelen esüngött s azon ezen felírás: „Mérnök bál.” A bál rendezése, úgy látszik, sokaknak nem tetszett, mert a rendező bizottsághoz fenyegető levél érkezett, hogy a zászlót letépik, mert arról hiányzik a zöld s így nem nemzeti. A bizottság átadta a

rendőrségnek, hogy akadályozza meg a merényletet, de az f. hó 22-én éjjel mégis megtörtént. A zászlót ismeretlen tettesek letépték és összehasogatták. A durva esiny nagy izgalmat keltett a városban s a megsértett mérnökök a bál rendezésétől visszaléptek.

Adományok a vármegye zászlójára:

Apor Albertné 138 számú ivén: Apor Albert né 1 frt, Szabó Antalné 50 kr, Illyés Mózesné 50 kr, ifj. Katona Sámuelné 50 kr, özv. Jakócs Lázárné 50 kr, Koneza Ferenczné 10 kr, Apor Veronika 50 kr, Szabó Istvánné 50 kr, Sára Zsigmondné 1 frt, Kálnoky Sándorné 20 kr, Szabó Dénesné ev. ref. lelkészné 1 frt, Farkas Józsefné 40 kr, Péter Edéné 1 frt, Füzi Sándorné 10 kr, Füzi Józsefné 10 kr, Barabás Jánosné 10 kr, Józsa Ferenczné 20 kr, Koneza Andrásné 20 kr, Sára Ilona 20 kr, Sára Lászlóné 10 kr, Gécies Ednárdné 20 kr, Id. Váncsa Jánosné 12 kr, Barabás Józsefné 20 kr, id. Szabó Károlyné 20 kr, Koneza Ilona 20 kr, Koneza Sándorné 20 kr, özv. Apor Miklósné tanítóné 2 frt, ifj. Sára Juliánna 50 kr, Szabó Lajosné 20 kr, Tóth Antalné 20 kr, Koneza Károlyné 10 kr, Vass Gáborné 10 kr, ifj. Koltza Károlyné 20 kr, Koltza Tamás 10 kr,

Özv. Greguss Jánosné 48 számú ivén: Gidófalvi László 1 frt, Greguss Ilka 1 frt, Greguss Tibor 1 frt, özv. Greguss Jánosné 2 frt,

Gyárfás Sándorné (felszegi) 203. számú ivén: Gyárfás Sándorné (felszegi) 1 frt, Bögözi Istvánné 10 kr, Szabó Andrásné 10 kr, Bozsik Ferenczné 15 kr, Born Lajosné 50 kr, Nagy Lászlóné 50 kr, Szőke Györgyné 20 kr, Gyárfás Lászlóné 20 kr, Demeter Róza 40 kr, Kozma Jánosné 1 frt, Kupferstich Józsefné 50 kr, Komjátszegi Sándorné 50 kr, Kis Istvánné 10 kr, Diószegi Gyuláné 20 kr, Kreiger Péterné 15 kr, Nagy Józsefné 20 kr, Jolsvay Endre 2 frt, Gyárfás Elné 20 kr, Gyárfás Bóniánné 10 kr, Barthos Ferenczné 20 kr, Fejér Gergelyné 10 kr, Klein Salamonné 30 kr, Baloga Istvánné 20 kr, Páll Sándorné 20 kr, Bodor Gyuláné 10 kr, Martinka János 1 frt, Berde Károlyné 30 kr, Sikó Lajosné 30 kr, Gyárfás Anna Óváriné 50 kr, Benkő János 1 frt, Keresztes Józsefné 40 kr, Utó Sándorné cipész 20 kr, Szabó Jánosné 10 kr, Barabás Józsefné 10 kr, Kósa Sándorné 10 kr, Kis Áronné 20 kr, özv. Molnár Lajosné 50 kr, Császár Lajosné 10 kr, Winternitz Ferenczné 20 kr, Császár András 20 kr, Györgybiróné 10 kr, Bálint Dénesné 20 kr, Möriz Róza 10 kr, Benedek Lajosné 20 kr, özv. Bondó Jánosné 20 kr, Göcz Mózesné 15 kr, Sikó Józsefné 40 kr, Kovács Domokos 20 kr, Gáll József 15 kr, Szabó Mihályné 10 kr, Grosz Józsefné 20 kr, Gábor Györgyné 10 kr, Kocsis Károlyné 20 kr, Páljános Józsefné 10 kr, Gyárfás Dénes 10 kr, Zsigmond Sándorné 40 kr, Gyárfás Józsefné 10 kr, Fülöp Ignáczné 10 kr, Szakács Jánosné 10 kr, Veres Mihályné 20 kr, Barthos Józsefné 20 kr, Czintos Józsefné 20 kr, Kis Péterné 10 kr, Kósa Jenő 30 kr, Balog Györgyné 10 kr, Szabó Ignác 20 kr, Gerbán Istvánné 20 kr, Nagy Istvánné 20 kr, Óvári Károlyné 20 kr, Gyárfás Mózesné 20 kr, Tóth Albertné 20 kr, Mike Andrásné 20 kr, Balog Ferenczné 10 kr, Nagy Józsefné 30 kr, Kakas Józsefné 10 kr, Kovács Domokos 20 kr, Vajna Tamásné 10 kr, Bene Györgyné 10 kr, Farkas Ágost

tonné 40 kr, Dobolyi Zsigmond 10 kr, N. N. 5 kr, Grósz Andrásné 1 frt.

Sepsi-Szentgyörgygyön, 1896. jan. 19.

Potsa József,
főispán.

Farsangi naptár.

Kézdi-Vásárhelyt s vidékén a jövő farsangon a bál-
ok következő sorrendben fognak megtartatni:

1. Február 1. Kereskedő-ifjuság elítébálja. Elnök: Fejér Antal.
2. Február 1. A „kovásznai önk. tűzoltó egy-
let” álarozos bálja.
3. Február 8. Erzsébet árva-leánynevelő inté-
zet álarozos bálja. Elnök: Kis Jenő.
4. Február 15. Millennium-alap bálja. Elnök:
Dobay János.
5. Február 18. Nőegylet bálja. Elnök: Dr. Ba-
ogh Vendel.

A közönség köréből.*)

Nyilatkozat.

A „Székelyföld” f. évi 5-ik számában Bardocz Gyula dr. ur „Több iprosnak” adott válaszában a „Rudolf” kórházban fennálló rendszer és orvosi kezelési tekintetében az „Iparos betegsegélyző Egylet Elnökségétől” reám vonatkozó súlyos vádakról tesz említést.

A kórház intéző bizottsága által megállapított és ellenőrzött igazgatás és rendszer ellen fölhozott vádak eredeti forrását és alapját a vizsgálat fogja kideríteni és a tekintetben a megtámadott intézőség van hivatva intézkedni és a vádakra a kellő feleletet megadni. A hivatott nyilatkozat azonban azt is állítja, hogy a betegsegélyző egylet Elnökségének a kórházban érvényesülő orvosi kezelés ellen is kifogásai vannak és ez okból mint kezelő orvos, tisztán csak a nagyközönség esetleges félrevezetésének megakadályozása céljából szükségesnek tartom egyet-mást megjegyezni.

Azt hiszem, senki sem vonja kétségbe azt, hogy egy orvos vajjon kellő gond és szakértelemmel kezelje-e betegeit, azt az általa a gyógykezelés terén elért eredmények és a nagyközönségnek iránta tanúsított bizalmából lehet leginkább megítélni. Az én orvosi működésem fölött ítélni hivatott az a nagy közönség, a melynek mint orvosa majdnem félszázadon át szolgálok, s a melynek ítélete elé mindig nyugodt lelkiismerettel odaálllok. És ha a betegsegélyző egylet elnöksége szakértő orvostól véleményt kér, az föl fogja világosítani, hogy a gyógykezelés időtartama és költsége a betegség természetétől függ és ha 450 tag közül több lesz beteg és véletlenül súlyosabb betegségben szenved mint a más 1000 tag közül megbetegültek, akkor a 450 tag gyógykezelése drágább lesz és hosszabb időt vesz igénybe, mint az 1000 tagé. Ezt Bardocz dr. ur is, ha praxisát szélesebb körben megkezdi és a praxis terén tapasztalatokat szerez, be fogja látni.

K.-Vásárhelyt, 1896. jan. 22-én.

Dr. Sinkovics Ignác,
kórházi orvos.

*) E rovat alatt közlöttekért felelősséget nem vállal a Szerk.

Hirdetések.

Bodor György tulajdonát képező, temető-utczában levő két lakás Szent-György napjától kiadó.

Értekezhetni: **Sáska Antalnál.**

13. 3-5

ÉRTESÍTÉS.

A Kézdi-Vásárhelyi takarékpénztár 1896. ápril 1-től az intézetnél elhelyezett és elhelyezendő tőkék után 5% kamatot fizet, melyből az állami adót a betevőfél hordozza.

K.-Vásárhelyt 1896. január hó 24-én.

18. 1-1

Az igazgatóság.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására adni, miszerint mint önálló építési-vállalkozó Kézdi-Vásárhelyen letelepedtem.

Elvállalok mindennemű épületeket és építmények tervezését, s költségvetések készítését, ugyszintén épületek teljes felépítését vagy művezetését felelősséggel a lehető legmegtámasztottabb feltételek mellett.

Célom az, hogy a n. é. építtető közönségnek minden tekintetben eleget tehessenek, — miért is becses pártfogását kérve

15. 2-3.

(Lakás és iroda: özv. Krinczykné-féle házban)

tisztelettel vagyok

Tóth János,
építési vállalkozó.

14 szám.
1896.

Árverési hirdetemény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kovásznai tek. kir. járásbíróság 3545 számú végzése által az Albina Takarékpénztár és hitel intézet brassyói fióktelep részére imecsfalvi la-

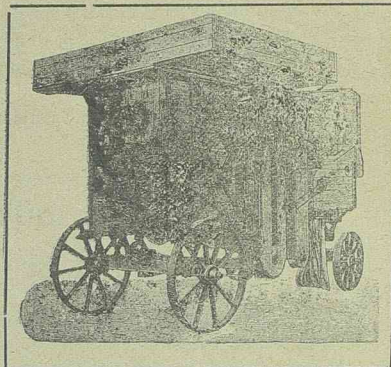
kos Geréb János ellen 500 frt tőke, ennek 1895. évi július hó 20 napjától számítandó 6 százalékos kamatai és eddig összesen 43 frt 92 kr. perkoltság követelés. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 600 fitra becsült két barna szőrű hámos kaneczak, egy két éves barna szőrű esikő kanecza, ugyanott egy herélt barna szőrű esikő, a kertben 4 boglya sarjuból álló ingóságok nyilvános árverés ut-

ján eladatnak. Mely árverésnek a 3545. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen leendő eszköz-
lésére 1896-ik év január hó 27 ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándé-
kozók ezennel oly megjegyzéssel hi-
vatnak meg, hogy az érintett ingo-
ságok ezen árverésen az 1881. év LX. t. cz. 107 §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is elad-
atni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételárára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ban megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kovácszna, 1896 évi január 10.

Hamar Lajos,
kir. bir. végrehajtó

ROBEY & CO. GÉPGYÁROSOK

BUDAPEST, IX. kerület. Rákos-utca 5-9 szám.

AJÁNLJÁK:

„RECORD“ nevű

új szabadalmazott és jelesnek bizonyult egyesített löhere-, luczerna- és más eféle
157 10-10 hüvelyeseket cseplő-, fejtő és tisztító-gépüket.

Árjegyzékek és költségvetések kívánatra ingyen és bérmentve.

Az 1896. ezredéves kiállítás alkalmából az államtól engedélyezett

II. MAGYAR OSZTÁLY-SORSJÁTÉK.

Kibocsátva: 120,000 sorsjegy 45,007 három osztályba osztott nyereménynyel és egy jutalomdíjjal.

HUZÁSOK

I. osztály:
1896. február 5-8-ig

Árak az I-ső osztályra:

1 egész	1 fél	1 tized	1 huszad sorsjegy
20.—	10.—	2.—	1.— forint.

A nyeremények teljes adó- és illetékmentességet élveznek és minden levonás nélkül fizetnek ki; a huzások az állami hatóságok felügyelete alatt állanak és egy kir. közzégyűző jelenlétében ejtenek meg. Midőn a sorsolási tervezetet fentebbiekben közzé tesszük, egyben köztudomásra hozzuk, hogy a sorsjegyek máttól fogva a falragaszokon jelzett elárúsítóknál a fenti eredeti árakon kaphatók.

Budapest, 1895. december 24.

II. osztály:
1896. márczius 11-14-ig.

Teljes sorsjegyek árai (mindhárom osztályra érvényes):

1 egész	1 fél	1 tized	1 huszad sorsjegy.
60.—	30.—	6.—	3.— forint.

III. osztály:
1896. május 12-28-ig.

Magyar Osztály-Sorsjáték Igazgatóság.

Minden
3. sorsjegy
nyer.

Még soha nem létezett nyereményesélyeket

Minden
3. sorsjegy
nyer.

nyújt az államilag engedélyezett

II. Magyar Osztály-Sorsjáték

45,007 három osztályba osztott pénznyeremény 9.200,000 korona összértékben.

A legnagyobb nyeremény a legkedvezőbb esetben

EGY MILLIÓ

korona.

Az I. osztály huzása:
1896. február 5-8-ikáig.

A II. osztály huzása:
1896. márczius 11-14-ikéig.

A III. osztály huzása:
1896. május 12-28-ikáig.

Nyereménytervezet:

Nyeremény	korona	korona
1 á	80000	80000
1 á	60000	60000
1 á	40000	40000
1 á	30000	30000
1 á	20000	20000
1 á	15000	15000
1 á	10000	10000
2 á	8000	16000
8 á	4000	32000
10 á	2000	20000
13 á	1000	13000
100 á	400	40000
860 á	200	172000
9000 á	80	720000
10000 nyerem. összesen		1268000

Nyereménytervezet:

Nyeremény	korona	korona
1 á	100000	100000
1 á	60000	60000
1 á	40000	40000
1 á	30000	30000
1 á	20000	20000
1 á	15000	15000
1 á	10000	10000
2 á	8000	16000
8 á	4000	32000
10 á	2000	20000
13 á	1000	13000
100 á	400	40000
860 á	200	172000
9000 á	120	1080000
10000 nyeremény összesen		1648000

Nyereménytervezet:

Nyeremény	korona	korona
1 jutalomdíj	600000	600000
1 á	400000	400000
1 á	300000	300000
1 á	200000	200000
1 á	100000	100000
2 á	40000	80000
2 á	20000	40000
5 á	10000	50000
10 á	8000	80000
34 á	6000	204000
100 á	2000	200000
200 á	1000	200000
2650 á	200	530000
22000 á	150	3300000
25007 nyerem. s egy jutalom		6284000

Árak az I. osztályra:

1/1	1/2	1/10	1/20
20.—	10.—	2.—	1.— forint.

Teljes sorsjegyek árai (mindhárom osztályra érvényes):

1/1	1/2	1/10	1/20
60.—	30.—	6.—	3.— forint.

ajánlja és szétküldi az összegnek előzetes beküldése mellett vagy utánvétellel

(5) 4-5.

Heintze Károly, Budapest, Servita-tér 3

Sürgőnyezim:
Lottoheintze
Budapest.

Biztonság szempontjából ajánlatos, hogy a sorsjegyeknek ajánlott levélben való küldése kívántassék és a fnti eredeti árak mellett osztálysorsjegyeknél ajánlott levelek portója és nyereményjegyzék díja fejében 25 kr. — Teljes sorsjegyek eegrendelésénél pedig portó és 3 nyereményjegyzékért 50 kr. küldendő be. — Az első magyar osztálysorsjáték alkalmával tisztelt vevőim között a következő főnyereményeket osztottam ki: 400,000, 200,000, 100,000, 80,000, 50,000 koronások, stb.

Sürgőnyezim:
Lottoheintze
Budapest.

Ifj. Jancsó Mózes-nél K.-Vás. helyett.